

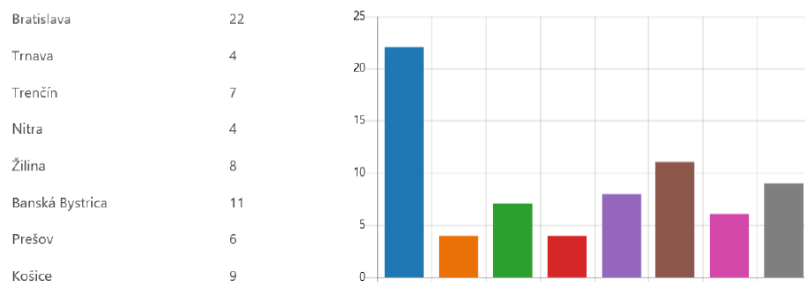
Výsledky prieskumu ZÁKONNOSŤ POSTUPOV OČTK (1.4.2021)

Slovenská advokátska komora realizovala prvý interný prieskum týkajúci sa zákonnosti postupov OČTK. Zámerom bolo spracovať poznatkový index, ktorý by poskytol predsedníctvu SAK informácie o skúsenostiach obhajcov a postupoch orgánov činných v trestnom konaní s ohľadom na narastajúce znepokojenie odbornej verejnosti ohľadom praxe OČTK v súvislosti s výkonom väzby.

Do prieskumu sa zapojilo 71 advokátov.

Najväčší podiel respondentov bol z Bratislavského kraja, 22 osôb, nasledovalo 11 respondentov z Banskobystrického kraja, 9 respondentov z Košického kraja, 8 respondentov zo Žilinského kraja, 7 respondentov z Trenčianskeho kraja, 6 respondentov z Prešovského kraja, 4 respondenti z Nitrianskeho a Trnavského kraja (otázka č. 1).

1. Sídlo advokátskej kancelárie mám v obvode krajského súdu

72% opýtaných (51 respondentov) uviedlo (otázka č. 2), že podľa ich skúseností je nezákonné donútenie súčasťou praxe OČTK. Zvyšných 20 respondentov (28 % opýtaných) uviedlo, že sa s nezákonným donútením v praxi nestretli.

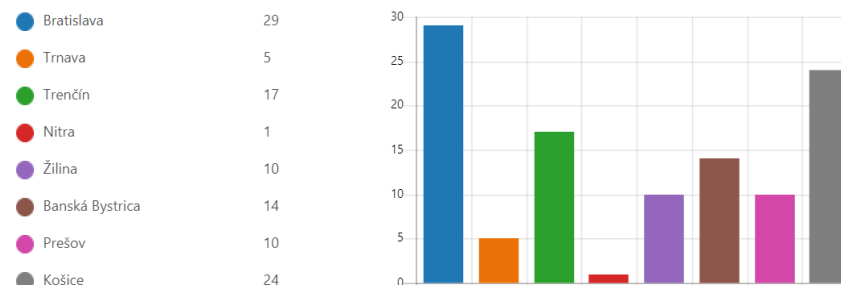
Výsledky prieskumu ZÁKONNOSŤ POSTUPOV OČTK (4.9.2023)

Slovenská advokátska komora realizovala druhý interný prieskum týkajúci sa zákonnosti postupov OČTK. Zámerom bolo spracovať poznatkový index, ktorý by poskytol predsedníctvu SAK informácie o skúsenostiach obhajcov a postupoch orgánov činných v trestnom konaní s ohľadom na narastajúce znepokojenie odbornej verejnosti ohľadom praxe OČTK v súvislosti s výkonom väzby.

Do prieskumu sa zapojilo 110 advokátov.

Najväčší podiel respondentov bol z Bratislavského kraja, 29 osôb, nasledovalo 24 respondentov z Košického kraja, 17 respondentov z Trenčianskeho kraja, 10 respondentov zo Žilinského kraja, 10 respondentov z Prešovského kraja, 5 respondentov z Trnavského kraja a jeden respondent z Nitrianskeho kraja (otázka č. 1).

1. Sídlo advokátskej kancelárie mám v obvode krajského súdu

64% opýtaných (70 respondentov) uviedlo (otázka č. 2), že podľa ich skúseností je nezákonné donútenie súčasťou praxe OČTK. Zvyšných 40 respondentov (36 % opýtaných) uviedlo, že sa s nezákonným donútením v praxi nestretli.

V ďalšej otázke (č. 3) bolo snahou zistiť, v ktorom štádiu konania sú praktiky spojené s nezákonným donútením podľa skúseností alebo informácií respondentov najčastejšie.

- Až 98 % odpovedí potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v predprípravnom konaní (v zmysle 31,4% odpovedí ide o modus operandi, 39,2% odpovedí hovorí o častej existencii a 27,5% o občasných prípadoch)
- Až 100% odpovedí potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v prípravnom konaní (v zmysle 19,6% odpovedí ide o modus operandi, 52,9% odpovedí hovorí o častej existencii), zvyšné odpovede hovoria o občasných prípadoch (27,5%)
- Až 84,4% odpovedí potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v štádiu po podaní obžaloby, hoci prevažná väčšina odpovedí hovorí o občasných prípadoch - 70,6% (v 2% podľa respondentov ide o modus operandi, v 11,8% ide o časté prípady),
- Väčšina odpovedí, 56,9% potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia aj v čase po vynesení prvostupňového rozhodnutia, ale ako častú prax uvádzajú len 2% opýtaných, ako občasné prípady 54,9%, v 43,1% odpovedí podľa respondentov v tomto štádiu k nezákonnému donúteniu nedochádza.

Podobne respondenti odpovedali na otázku, v prípade ktorého pracoviska Národnej kriminálnej agentúry (NAKA) mali skúsenosť s nezákonným donútením a v akej intenzite.

Nezákonné donútenie ako modus operandi označilo najviac respondentov v prípade odboru NAKA Bratislava a odboru NAKA Západ (čo možno koreluje s tým, že z Bratislavského kraja sa zapojilo najviac respondentov?)

V prípade každého z pracovísk NAKA minimálne 60% odpovedí potvrdilo občasný, častý alebo bežný výskyt nezákonného donútenia v praxi.

Samostatne bola uvedená v podotázke kriminálna polícia, v prípade ktorej až 88,2% odpovedí potvrdilo občasný, častý alebo bežný výskyt nezákonného donútenia v praxi (17,6% ako modus operandi, 25,5% ako časté prípady, 45,1% ako občasné prípady).

V ďalšej otázke (č. 3) bolo snahou zistiť, v ktorom štádiu konania sú praktiky spojené s nezákonným donútením podľa skúseností alebo informácií respondentov najčastejšie.

- Až 98,6 % odpovedí potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v predprípravnom konaní (v zmysle 14,3% odpovedí ide o modus operandi, 48,6% odpovedí hovorí o častej existencii a 35,7% o občasných prípadoch)
- Až 98,6% odpovedí potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v prípravnom konaní (v zmysle 11,4% odpovedí ide o modus operandi, 50% odpovedí hovorí o častej existencii), zvyšné odpovede hovoria o občasných prípadoch (37,1%)
- 64,3% odpovedí potvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v štádiu po podaní obžaloby, hoci prevažná väčšina odpovedí hovorí o občasných prípadoch - 54,3% (v 1,4% podľa respondentov ide o modus operandi, v 8,6% ide o časté prípady),
- Väčšina odpovedí nepotvrdzuje existenciu nezákonného donútenia v čase po vynesení prvostupňového rozhodnutia (65,7% hovorí, že neexistuje), podľa 34,3% dochádza niekedy k nezákonnému donúteniu v tomto štádiu.

Podobne respondenti odpovedali na otázku, v prípade ktorého pracoviska Národnej kriminálnej agentúry (NAKA) mali skúsenosť s nezákonným donútením a v akej intenzite.

Nezákonné donútenie ako modus operandi označilo najviac respondentov v prípade odboru NAKA Bratislava a odboru NAKA Západ (čo možno koreluje s tým, že z Bratislavského kraja sa zapojilo najviac respondentov?)

V prípade každého z pracovísk NAKA minimálne 60% odpovedí potvrdilo občasný, častý alebo bežný výskyt nezákonného donútenia v praxi.

Samostatne bola uvedená v podotázke kriminálna polícia, v prípade ktorej až 80,5% odpovedí potvrdilo občasný, častý alebo bežný výskyt nezákonného donútenia v praxi (10% ako modus operandi, 28,6% ako časté prípady, 42,9% ako občasné prípady).

V ďalšej otázke (č.4) respondenti odpovedali na to, či majú skúsenosť alebo vedomosť o tom, že bez upovedomenia obhajcu príslušníci OČTK navštevujú obvinených vo väzbe. 40 opýtaných (56%) potvrdilo, že má takúto skúsenosť alebo vedomosť.

V odpovedi na otázku č. 5 mohli respondenti uviesť o aké osoby išlo.

Odpovedalo 40 respondentov, pričom

- v 35 prípadoch uviedli, že išlo o operatívnych príslušníkov polície (v 4 prípadoch respondenti špecifikovali, že išlo o príslušníkov NAKA, v 5 prípadoch špecifikovali, že išlo o príslušníkov policajného zboru),
- v 9 prípadoch uviedli, že išlo o vyšetrovateľa,
- v 2 prípadoch uviedli, že išlo o prokurátora, resp. prokurátora špeciálnej prokuratúry,
- v 1 prípade uviedli znalca.

V poznámke jeden respondent doplnil, že takáto návšteva nebola zaznamenaná v spise. Takisto v poznámke iný respondent uviedol, že návštevy vykonávali: „najčastejšie operatívni pracovníci PZ, vyšetrovateľ PZ pri výsluchoch klienta - obvineného, ktorého vypočúva ako svedka v inej trestnej veci, aj napriek tomu, že vyšetrovateľ PZ bol opakovane ústne aj písomne požadovaný, že klient - obvinený žiada pri svojom výsluchu v postavení svedka prítomnosť advokáta.“

V ďalšej otázke (č.4) respondenti odpovedali na to, či majú skúsenosť alebo vedomosť o tom, že bez upovedomenia obhajcu príslušníci OČTK navštevujú obvinených vo väzbe. 51 opýtaných (46%) potvrdilo, že má takúto skúsenosť alebo vedomosť.

V odpovedi na otázku č. 5 mohli respondenti uviesť o aké osoby išlo.

Odpovedalo 51 respondentov, pričom

- v 39 prípadoch uviedli, že išlo o operatívnych príslušníkov polície (v 13 prípadoch respondenti špecifikovali, že išlo o príslušníkov NAKA)
- v 7 prípadoch uviedli, že išlo o vyšetrovateľa,
- v 2 prípadoch uviedli, že išlo o prokurátora, resp. prokurátora špeciálnej prokuratúry,
- v 1 prípade uviedli znalca,
- v 4 prípadoch špecifikovali, že išlo o obvineného vo väzbe, resp. v kolúzne väzbe.
- Ďalšie odpovede boli opisné:
  - „operatívni pracovníci polície v súvislosti s inou trestnou vecou, ako tou, v ktorej vykonávam obhajobu“
  - „klient mi pri porade oznámil, že boli za ním vo väzbe príslušníci PZ (nevedel odkiaľ), aby vypovedal proti určitej osobe (jeho kamarát) výmenou za to, že ho dostanú z väzby a dostane minimálny trest“
  - „u svedka v klientovej veci, po vznesení obvinenia klientovi navštevovali potencionálnych svedkov, aby ich „vyťažovali“ a následne zjavne získal tento svedok výhody spojené s premiestnením do iného ústavu a zaradením, ktoré mu ako recidivistovi s mnohými kázeňákmi neprináležalo“
  - „návšteva rodičov klienta vyšetrovateľom NAKA západ (bez predošlého upovedomenia a bez akéhokoľvek dôvodu) krátko po vzatí klienta do väzby - vyšetrovateľ komunikoval s rodičmi klienta v zmysle „váš syn je mladý chlapec, nemá kriminálnu minulosť, presvedčte ho nech sa prizná, vypovedá, spolupracuje a usvedčí ostatných členov organizovanej skupiny, ako benefit ponúkame jeho prepustenie z väzby a miernejšiu právna kvalifikácia...“

<p>Na otázku (č. 6) , či nepodanie návrhu na vzatie do väzby bolo v prípade obvineného podmieňované alebo stimulované jeho priznaním, 45 respondentov (63%) uviedlo, že ich klient mal takúto skúsenosť.</p>	<p>Na otázku (č. 6) , či nepodanie návrhu na vzatie do väzby bolo v prípade obvineného podmieňované alebo stimulované jeho priznaním, 53 respondentov (48%) uviedlo, že ich klient mal takúto skúsenosť.</p>
<p>V otázke č. 7 respondenti špecifikovali, v ktorom štádiu konania dochádza najčastejšie k podmieňovaniu návrhu na vzatie do väzby. Respondenti potvrdili, že sa s takouto praxou stretli</p> <ul style="list-style-type: none"> • V predprípravnom konaní v 91,1% odpovedí (podľa 11,1% odpovedí ide o modus operandi, 46,7% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 33,3% o občasných prípadoch) • V prípravnom konaní v 95,6% odpovedí (podľa 13,3% odpovedí ide o modus operandi, 46,7% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 35,6% o občasných prípadoch) • Po podaní obžaloby v 69,5% odpovedí (16,7% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 52,8% o občasných prípadoch) • Po prvostupňovo rozhodnutí v 28,9% odpovedí (8,3% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 22,2% o občasných prípadoch) 	<p>V otázke č. 7 respondenti špecifikovali, v ktorom štádiu konania dochádza najčastejšie k podmieňovaniu návrhu na vzatie do väzby. Respondenti potvrdili, že sa s takouto praxou stretli</p> <ul style="list-style-type: none"> • V predprípravnom konaní v 83 odpovedí (podľa 3,8% odpovedí ide o modus operandi, 49,1% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 30,2 % o občasných prípadoch) • V prípravnom konaní v 94,3% odpovedí (podľa 13,2% odpovedí ide o modus operandi, 54,7% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 26,4% o občasných prípadoch) • Po podaní obžaloby v 50,9% odpovedí (13,2% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 37,7% o občasných prípadoch) • Po prvostupňovo rozhodnutí v 28,3% odpovedí (3,8% odpovedí hovorí o bežnej praxi, 24,5% o občasných prípadoch)
<p>Na otázku č. 8 odpovedalo 54% respondentov (38 osôb), že majú vedomosť o tom, že po vznesení obvinenia voči ich klientovi sú oslovovaní svedkovia inými OČTK pred ich výsluchom procesne činných vyšetrovateľom.</p>	<p>Na otázku č. 8 odpovedalo 44% respondentov (48 osôb), že majú vedomosť o tom, že po vznesení obvinenia voči ich klientovi sú oslovovaní svedkovia inými OČTK pred ich výsluchom procesne činných vyšetrovateľom.</p>

<p>V ďalšej otázke (č. 9) 59% respondentov (42 osôb) odpovedalo, že majú skúsenosť s tým, že obvinenému bolo prisľúbené vylúčenie jeho veci na samostatné konanie a zároveň určité výhody, ak poskytne výpoveď, ktorá bude usvedčujúcim dôkazom proti spoluobvinenej osobe.</p>	<p>V ďalšej otázke (č. 9) 54% respondentov (59 osôb) odpovedalo, že majú skúsenosť s tým, že obvinenému bolo prisľúbené vylúčenie jeho veci na samostatné konanie a zároveň určité výhody, ak poskytne výpoveď, ktorá bude usvedčujúcim dôkazom proti spoluobvinenej osobe.</p>
<p>V otázke č. 10 respondenti v 14 prípadoch (20%) potvrdili, že boli vyzvaní OČTK na ukončenie obhajoby klienta.</p>	<p>V otázke č. 10 respondenti v 17 prípadoch (215%) potvrdili, že boli vyzvaní OČTK na ukončenie obhajoby klienta.</p>
<p>V ďalšej otázke (č. 11) mohli respondenti uviesť, či bola následne obhajoba ukončená alebo nie. Odpovedalo 14 osôb, pričom 11 z nich uviedli, že obhajoba ukončená nebola.</p> <p>Ostatné odpovede boli vo forme poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Po tlaku OČTK klient zmenil advokáta resp. zrušil zastúpenie a konal ďalej bez advokáta. V iných veciach nám plnú moc ponechal, čiže išlo len o tento prípad.</i> • <i>Nebola som vyzvaná na ukončenie obhajoby, ale zastrašovaná vyšetrovateľom z kriminálky pri výsluchu svedka (informátora) že či chcem, aby sa mi začal niekto obšmietat okolo domu</i> • <i>Áno, následkom bolo účelové, obvinenie advokáta, návrh na väzbu advokáta</i> • <i>Údajný konflikt záujmov kedy jeden klient začal spolupracovať - bol k tomu donútený a vypovedal proti druhému klientovi</i> 	<p>V ďalšej otázke (č. 11) mohli respondenti uviesť, či bola následne obhajoba ukončená alebo nie. Odpovedalo 16 osôb, pričom 10 z nich uviedli, že obhajoba ukončená nebola.</p> <p>Ostatné odpovede boli vo forme poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>obhajca postavený do pozície svedka</i> • <i>áno, návrh na väzbu obhajcu, resp. obvinenie obhajcu</i> • <i>obhajoba bola ukončená tak, že klientovi odporučili iného „vhodného“ advokáta.</i> • <i>Vylúčením obhajcu zo strany OČTK</i> • <i>Nebola z dôvodu, že pokyny OČTK v tomto smere nie sú pre mňa záväzné. Informoval som klienta a dal som mu na výber.</i>
<p>V otázke č. 12 68% respondentov (48 osôb) potvrdilo, že sa stretli so situáciou, kedy bola zo strany súdu pred hlavným pojednávaním iniciovaná neformálna negociácia ohľadom druhu a výmery trest pod podmienkou uznania viny v celom rozsahu.</p>	<p>V otázke č. 12 60% respondentov (66 osôb) potvrdilo, že sa stretli so situáciou, kedy bola zo strany súdu pred hlavným pojednávaním iniciovaná neformálna negociácia ohľadom druhu a výmery trest pod podmienkou uznania viny v celom rozsahu.</p>
<p>48 respondentov v poslednej otázke (č. 13) odpovedalo na otvorenú otázku kto inicioval negociáciu a s akým výsledkom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 44 respondentov uviedlo, že negociáciu inicioval sudca, 12 uviedlo, že išlo o prokurátora, v 1 prípade OČTK a v 2 prípadoch obhajca. 	<p>64 respondentov v poslednej otázke (č. 13) odpovedalo na otvorenú otázku kto inicioval negociáciu a s akým výsledkom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 51 respondentov uviedlo, že negociáciu inicioval sudca, 17 uviedlo, že išlo o prokurátora, v 2 prípadoch klient a v 2 prípadoch obhajca.

Táto neformálna diskusia mala podľa respondentov rôzne výsledky, prípadne ostala bez výsledku alebo bola uzavretá dohoda o vine a treste. V poznámkach respondenti uviedli:

- „Sudca zastrašoval klienta, že môže dostať vyšší trest, ak sa bude pojednávať“
- „Prokurátor aj sudca kedy obaja hrozili klientovi ako bude odsúdený ak nevyhlási vinu“
- „Súd s návrhom na nižší trest v prípade priznania“
- „Sudca s tým, že ak klient uzná svoju vinu v celom rozsahu, bude mu uložený nižší trest, prípadne alternatívny trest k nepodmienečnému trestu odňatia slobody.“
- „Klient, dovtedy popierajúci vinu, urobil vyhlásenie o vine.“
- „Súd, respektíve súd po dohode s prokurátorom, a to najmä v prípade zlej dôkaznej situácie na strane obžaloby, v takom prípade bol neraz súd ochotný ísť aj pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby len aby došlo k odsúdeniu skutkovo a právne podľa obžaloby“

Táto neformálna diskusia mala podľa respondentov rôzne výsledky, prípadne ostala bez výsledku alebo bola uzavretá dohoda o vine a treste. V poznámkach respondenti uviedli:

- „Samosudca, klient urobil vyhlásenie o nevine, OSBA II ho uznal vinným, po odvolaní obvineného bol skutok až KSBA prekvalifikovaný“
- „Predseda senátu, s negatívnym výsledkom, klient odmietol vyhlásiť vinu o skutkoch, ktoré nespáchal.“
- „Súd (samosudca/predseda senátu) s výsledkom uloženia podstatne miernejšieho (súhrnného) trestu, resp. upustenia od potrestaní“
- „Videl/a som to bežne počas koncipientúry. Zvykol/a som sa pýtať šéfa, čo je to za procesný inštitút a kde je to upravené v TP. Povedal, že nikde, to tak bežne funguje“
- „súd - väčšinou klient uzná vinu“
- Zo strany sudu. Klienti sú niekedy nútení zobrať dohodu s odôvodnením že ak sa budú súdiť, nebude im znížený trest pod dolnú hranicu“
- „samosudca s cieľom ukončenia veci na prvom pojednávaní“
- „priamo súd, klient napriek poučeniu po zohľadnení navrhovaného trestu uznal svoju vinu“
- „Sudca s prokurátorom v pojednávacej miestnosti. Ide im o to, aby sa nikto neodvolal a vec mohli štatisticky ukončiť. Štatistika je najväčší mor a dôvod týchto nekalých konaní. NIKDY som na to nepristúpil!“
- „sudca v rámci urýchlenia konania, v prospech obžalovaného vo veci, kde už nebolo potrebné dokazovanie“
- „prokurátor alebo súd alebo aj spolu, hlavne keď obžalované osoby nemajú v konaní obhajcu, niekedy tieto osoby súhlasia, lebo už chcú mať ukončenú svoju trestnú vec, ak nesúhlasia, tak je väčšinou dokazovanie smerované len k tomu, aby bola takáto osoba odsúdená“
- „Diskusia za prítomnosti sudcu, prokurátora, obhajcu pred HP hlavne dopady na trest pre klienta v prípadoch kde spáchanie skutku obvineným je nesporné“
- „Išlo o situáciu, kedy sme sa obaja obhajcovia dôvodne ospravedlnili z prvého HP. Napriek tomu bol klient predvedený na ŠTS, kde došlo k takémuto návrhu. Ak si správne spomínam (ide o informáciu od klienta), že takúto negóciáciu mu navrhol senát ŠTS. Klient (poučený o možnosti neformálnych návrhov zo strany OČTK) sa odmietol vyjadriť bez porady s advokátom a o situácii nás informoval telefonicky po návrate do väzby a následne na porade. Podotýkam, že klient sa aj po porade odmietol

	<p><i>priznať a nakoniec uložený trest bol oveľa nižší ako trest „ponúkaný“ v prípade priznania.“</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Spravidla je to sudca. Smerovalo to buď k uzatvoreniu a schváleniu dohody o vine a treste, alebo v prípade ex offio obhajoby recidivistou je to tiež pravidlo, väčšinou to smeruje k vyhláseniu o vine. (niekedy to považujem za prospešné, záleží akým spôsobom sa to podá)“</i> • <i>„sudca - ale neuviedol výšku trestu, klient neurobil vyhlásenie o uznání viny“</i> • <i>„najčastejšie je ukladanie podmieneného resp. alternatívneho trestu podmienené vyhlásením o vine obvineným v opačnom prípade je hrozba ukladania trestu nepodmieneného trestu, resp. trestu dlhšieho trvania“</i>
<p>Na záver mali respondent možnosť doplniť komentár alebo ďalšie postrehy k problematike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„Mám vedomosť o viacerých kolegoch kedy v snahe odstaviť ich z prípadu boli účelovo kompromitovaní.“</i> • <i>„Aktuálne riešim flagrantné porušenie práva na obhajobu a podľa mňa aj dovolací dôvod, keď ma vyšetrovateľ NAKA - západ napriek predchádzajúcej písomnej žiadosti včas a riadne nepredvolal k výsluchom svedkov a obvinených pri OZZ, začal výsluch môjho mandanta bez mojej prítomnosti, znova napriek mojej opakovanej žiadosti a taktiež vykonával spolu s ďalšími vyšetrovateľmi paralelne-súčasne výsluchy svedkov a obvinených a znemožnil tak reálnu účasť na vyšetrovacích úkonoch a porušil tak právo na obhajobu. Vo veci som podal sťažnosť, o ktorej dozorujúci prokurátor doposiaľ nerozhodol.“</i> • <i>„Veľa závisí od konkrétneho typu trestnej činnosti a niektoré aktivity v uvedených otázkach môžu podľa mojej mienky neexistujú pri tzv. drobnej trestnej činnosti.“</i> • <i>„navrhujem inštitút spolupracujúcej osoby zrušiť“</i> • <i>„v SR nastal rozklad právneho štátu aj vo vzťahu k trestnému konaniu a jeho základným zásadám. OČTK opustili prvky kriminalistiky a „vyšetrujú“ už len na základe tzv. spolupracujúcich obvinených.“</i> • <i>„Súčasná situácia so zneužívaním väzby a akože väzobných dôvodov je neúnosná, kedy sa stala väzba a doslova vymyslene dôvody väzby s absolútnym nenahrádzaním väzby, aj keď je to možné, prostriedkom k</i> 	<p>Na záver mali respondent možnosť doplniť komentár alebo ďalšie postrehy k problematike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>„V tomto smere by mala SAK aktívnejšie vystupovať so svojimi stanoviskami, najmä vo vzťahu k laickej a odbornej verejnosti. Oceňujem daný prieskum.“</i> • <i>„Momentálne mám prípad, v ktorom OČTK vzniesli obvinenie a prokurátor práve podal aj obžalobu, napriek tomu, že v spise je 0 dôkazov voči klientovi (róm) a 3 svedecké výpovede v prospech klienta a 3 výpovede spoluobvinených v prospech klienta, t.j. že klient sa skutku nezúčastnil. Samozrejme využité všetky zákonné prostriedky na obhajobu. Súd by mal klienta oslobodiť, ALE to je ukázkový prípad kedy prokuratúra v prípravnom konaní absolútne nekoná v súlade so zásadami TP, ale koná celý čas výlučne inkvizíčne.“</i> • <i>„Ako príčinu nezákonnosti trestného konania vnímam predovšetkým nezákonné postupy OČTK pri neodkladných úkonoch, nedostatočné poučenie klienta pri zadržaní a veľkú svojvôľu pri vznášaní obvinení, kedy v súčinnosti s nedostatočnou (neefektívnou, často iba formálnou) kontrolou zo strany dozorujúceho prokurátora dochádza k podaniu obžaloby, čo vedie k odsúdeniami, hoci aj bez reálnych trestov pre (domnelých) páchatel'ov, ktorí sú potom vedení vidinou rýchlejšieho ukončenia veci bez uloženia trestu odňatia slobody (resp. často bez navýšenia existujúceho trestu) vedení k priznávaniu sa ku skutkom, ktoré nespáchali tak, ako je uvedené v obžalobe alebo bez reálneho preukázania spáchanie týchto skutkov zo strany OČTK. To vedie k</i>

vynucovaní sa pochybných priznaní a nástrojom k vyšetrovaní vecí najmä zo strany NAKA, špeciálnej prokuratúry a špeciálneho trestného súdu, čo je v právnom štáte neprípustné, dokonca mám vedomosť aj dôkazy o tom, že nemenovaný verejne známy najspravodlivejší a najčistejší advokát takýmto spôsobom nabádal môjho klienta k takejto spolupráci s OČTK a disponoval dokumentami o trestnej veci môjho klienta, ktoré mohol mať jedine od OČTK, prípadne SIS, pričom sa jednalo a stále jedná o živú neskončenú vec, podotýkam, že môj klient je zatiaľ na slobode a bola mu ponúkaná zo strany tohoto advokáta beztrestnosť vo veci, v ktorej by svedčil a pomoc v jeho vlastnej veci.“

- „V právnom štáte je nemysliteľné, aby operatívni pracovníci PZ (NAKA) chodili za advokátmi obvinených a žiadali ich o spoluprácu, resp. aby advokáti presviedčali svojich klientov (obvinených) na spoluprácu s políciou, čo sa v poslednej dobe deje zo strany operatívnych pracovníkov PZ (NAKA) úplne bežne.“
- „najväčšie ovplyvňovanie a donucovanie prebieha v prípravnom a predprípravnom konaní. operatívni pracovníci tesne pred výsluchom nevpustia obhajcu a nútia k výpovedi podľa ich predstáv“
- „OČTK zneužívajú prostriedky trestného práva a sústavne znemožňujú právo na efektívnu obhajobu, pretože majú pokrivenú predstavu o tom, čo je spravodlivé.“
- „OČTK nepostupujú podľa trestného poriadku v najelementárnejších zásadách pre absolútnu absenciu systému vzdelávania a aktuálny systém kontroly nezákonnosti je nepostačujúci, nakoľko nedochádza k nápravám, ale až následne na súdoch a to až vo vyšších inštanciách
- „stredovek“
- „mám skúsenosti, kedy operatívci aktívne vyhľadávajú svedkov za účelom ich zastrašenia v prípade, ak nebudú svedčiť v neprospech obvineného. Tieto veci sa dejú, podľa mojich skúseností, najmä pri závažnejších trestných činoch. Druhá poznámka smeruje k súdom pri rozhodovaní o väzbe, kedy sa niektorí sudcovia snažia pred príchodom advokáta zastrašiť obvineného väzbou, keď sa neprizná ku skutku.“
- „V prvom rade chýba v trestnom konaní kontradiktórnosť a väčšia neutralita súdu od prokuratúry, zároveň zo strany vyšetrovateľov chýba kritickosť a samostatnosť ohľadne výsledkov znaleckého dokazovania,

objasňovaní trestnej činnosti iba formálne, bez zistenia reálneho alebo všetkých reálnych páchatel'ov.“

- „OČTK obchádzajú advokáta a jednájú priamo s klientom bez vedomia advokáta najmä klienta kontaktujú telefonicky a dopytujú sa na informácie, podklady, dohadujú si termín výsluchu.“
- „V mene „materiálnej spravodlivosti“ je v SR ako materiálnom právnom state neprípustne zo strany OČTK porušovať ustanovenia Tr. por. a Tr. zák.“
- „V prípravnom konaní sa rozšírila prax kedy OČTK odmietajú informovať o tom, kto bude vypočúvaný. Odmietajú uvádzať mená svedkov.“
- „Postup samosudcu v odpovedi na otázku 12 nepovažujem za nezákonný. Má z pohľadu sudcu racionálny základ , avšak je eticky otázný.“
- „OČTK očakávajú servilného obhajcu a priznanie obvineného. Chcem a musím zdôrazniť, že v prípade vyššie uvedených javov sa jedná v princípe o úzku skupinu vyšetrovateľov a operatívcov z NAKA Bratislava, u väčšiny príslušníkov NAKA v iných mestách som sa s uvedeným takmer nestretol, aj NAKA Západ a Východ súvisel s vyšetrovaním expozitúry NAKA Bratislava.
- „inštitút väzby je zneužívaný zo strany OČTK“
- „Môžem konštatovať, že vo veľkej väčšine OČTK postupujú profesionálne a v súlade so zákonom...“
- „V otázke č. 3 by mohla byť aj možnosť „nevykonávam procesné úkony“ resp. „nemám takú skúsenosť“ nakoľko v prípade ak respondent neprišiel do kontaktu s nezákonným donútením u konkrétneho OČTK, resp. vôbec nevykonával obhajobu napr. na NAKA Východ, výber možnosti neumožňuje priniesť objektívne závery (pozn. „absencia skúseností“ v danom prípade má úplne iný význam u advokáta, ktorý bežne vykonáva obhajobu na NAKA Východ, ako v prípade advokáta, ktorý fakticky nemá nijaké, ani pozitívne, ani negatívne skúsenosti s NAKA východ, nakoľko tam nevykonával žiadne procesné úkony v rámci obhajoby. Samotná otázka síce obsahuje znenie „podľa mojej skúsenosti“, avšak toto podľa môjho názoru priamo predpokladá, že respondent s daným OČTK nejakú skúsenosť má, avšak výber odpovedí neumožňuje výber odpovede, ktorý by tento predpoklad vyvrátil.“
- „vo všeobecnosti vnímam nezákonnosť postupu v trestnom konaní v prípade ak klient po vyhlásení rozsudku (trestného rozkazu) si

odmietanie návrhov na vykonanie dôkazov bez náležitého odôvodnenia, čo sa potom musí zložito riešiť na súde.“

- *„Treba posilniť postavenie obhajcu a tiež, aby jeho dožiadania boli povinné orgány či organizácie poskytnúť potrebnú súčinnosť a poskytovanie informácií.“*
- *„stretol som sa s účelovým obvinením advokáta potom ako operatíva presvedčila väzobne obvineného klienta na spoluprácu za jeho zvýhodnenie s podmienkou aby usvedčoval advokáta“*
- *„prílišná dĺžka väzby slúži ako nástroj psychického nátlaku smerujúceho k priznaniu obvineného“*
- *„svedok, ktorý by mal byť spoluobvinený, tomu nie je ani vznesené obvinenie, ak usvedčí páchatela a väčšinou sa stáva "informátorom" aj pre ďalšie veci, často aj vykonštruované obvinenia, len aby sa vyhol trestnému stíhaniu“*
- *„Treba zmeniť legislatívu v smere, aby neboli možné nátlaky na obvineného, podozrivého (svedka), obhajoby a obmedziť kupčenie OČTK s výhodami pre páchatela (procesne svedka), obvineného. Posilniť garancie ochrany výkonu obhajoby v smere znemožnenia kriminalizácie obhajcov pri výkone ich povolania vykonávaného v zákonnom rámci. Povinné audio nahrávky výsluchov v prípravnom konaní. Zaviesť účinnú kontrolu rozhodnutí prokurátora v*
- *prípravnom konaní (par. 363 TP) je prakticky neúčinný. Zaviesť kontrolu rozhodnutí vyšetrovateľa vo väzobných veciach a pevne vymedziť rozsah jeho oprávnenia vrátane povinnosti odôvodniť rozhodnutie konkrétnymi okolnosťami.“*
- *„Postupy orgánov činných v trestnom, kedy podľa skúseností z praxe v rámci výsluchu obvineného, dokonca za prítomnosti obhajcu donucujú obvineného k priznaniu sa ku skutku a usvedčujúcej výpovedi k iným osobám, ktoré si sám vyšetrovateľ vymieni, pričom v prípade ak toto obvinený odmietne, vyšetrovateľ hrozí podaním návrhu na vzatie obvineného do väzby. boli v minulom období, a najmä sú v súčasnom období bežnou praxou vyšetrovateľov a príslušníkov operatívnej pátracej činnosti, ktorá je absolútne neprípustná a v rozpore so základnými princípmi a zákonnosťou vedenia trestného konania. Bohužiaľ takáto nezákonná činnosť orgánov činných v trestnom konaní*

ponecháva lehotu na opravný prostriedok. V takomto prípade sa konajúca sudkyňa spravidla obráti na prokurátora s tým, že „tak to bude mať pán prokurátor asi nejaký procesný návrh...“ (samozrejme myslí návrh na väzobné stíhanie), takýmto spôsobom zatiaľ počas mojej praxe vždy sudkyňa donútila klienta vzdať sa práva na podanie opravného prostriedku (bez ohľadu na to, že skutočne neexistoval väzobný dôvod... spravidla sa jedná o menej závažnú trestnú činnosť a uložený trest odňatia slobody je krátky a s podmieneným odkladom) musím ale podotknúť, že takto postupuje len jedna konkrétna sudkyňa na Okresnom súde Trenčín“

- *„Aj v našom TP by sa mala zaviesť nutná obhajoba ako v Čechách, teda tam kde horná hranica trestu presahuje 5 prípadne aspoň 7 rokov. V súčasnosti zastupujem dvoch obvinených za lúpež so zbraňou, kde u prvého boli najskôr vypočítané dve podnapité mladistvé svedkyne akože po vznesení obvinenia, následne po ich výsluchu bolo mu doručené uznesenie o vznesení obvinenia a bol vypočítaný bez toho aby mohol byť aspoň on prítomný pri ich výsluchu, keďže v tom čase nemal ani zvoleného obhajcu. Druhému obvinenie bolo doručené až na ďalší deň. teda jednoznačne ide o porušenie práva na obhajobu. Napriek tomu došlo k ich odsúdeniu, hoci som namietal protiprávnosť postupu. Vec je v súčasnosti po podaní odvolania. Takéto praktiky sú ale bežné v činnosti vyšetrovateľov, ktorí v súčasnej dobe nie sú už procesne samostatní ale v podstate podliehajú snahám operatívnych pracovníkov za každú cenu zvýšiť objasnenosť skutkov. V prípade, že by aj u týchto skutkov išlo o nutnú obhajobu určite by sa takéto niečo nestalo, pričom v súčasnej dobe by sa takýto návrh na zmenu Trestného poriadku mohol podať, keďže aj Česká republika sa s týmto už dávnejšie vysporiadala.“*
- *„Postupy NAKA sú absolútne neštandardné.“*
- *„o. i. vyšetrovatelia NAKA neuvádzajú do upovedomení o úkonoch označenie svedka a na také úkony sa nedá pripraviť. zároveň niektorí príslušníci NAKA - operatívci navádzajú klientov aby kontaktovali svedkov, resp. iných obvinených s tým, ako majú vo veci vypovedať. Strašné.“*
- *„veľmi často sa porušuje právo obvineného na obhajobu, uznávajú sa nezákonne získane dôkazné prostriedky veľmi často sa na nich prihliada“*

je veľmi ťažko preukázateľná, čo orgány činné v trestnom konaní úspešne v práci využívajú.“

- „Toto je žiaľ bežný spôsob vedenia trestného konania na Slovensku už roky. Smutné je, že tieto praktiky prehladajú aj súdy, česť výnimkám. Ten, kto dnes porušuje základné práva obvinených na obhajobu vie, že tak koná bez následkov postihu a náprava týchto porušení prichádza žiaľ v čase, keď to už má viac formálny ako materiálny význam.“
- „Negociáciu nevnímam ako problém, niečo ako dohadzovacie konanie, dajú Vám klientovi ponuku, on má právo sa rozhodnúť, či berie, samozrejme bez obchádzania advokáta, aby mu vedel poradiť. Zažil som, že boli dvaja obžalovaní, skutok buď mohli spáchať obaja alebo nikto, Môj klient podal odpor a bol oslobodený následne po dokazovaní, druhý obvinený nepodal odpor, lebo sa bál, že dopadne horšie (hrozil nepodmienečný trest), hoci mal advokáta, preferoval priznanie viny pred hrozbou NEPO trestu.“
- „Po návrhu obhajoby na výsluch svedkov boli títo vyťažovaní podľa zákona o policajnom zbore, bez prítomnosti obhajcu, policajtom bol spísaný len záznam o podaní vysvetlenia. Súd však takýto dôkaz nepripustil.“
- „súčasná prax zo strany OČTK má mnoho podôb a foriem s cieľom neprocesne odsúdiť obvineného“
- „Obhajoba nemá prostriedky na zisťovanie zásahov neprocesného charakteru do stanoviska obžalovaného, avšak nemá dôvod neveriť pomerne veľmi často, že by si obžalovaný informácie, ktoré uvedie obhajcovi považovať za nevierohodné.“

- „vyšetrovateľ v mojej veci na zastupovanie na dohodu mojim klientom povedal, že načo im je advokát. títo na to vypovedali mi plnú moc u vyšetrovateľa. oznámil mi to jeden z troch klientov.“
- „Se shora uvedenými problémy jsem nepřišel do styku. Zabývám se soudními rehabilitacemi a obnovami řízení. Jde vesměs o případy před rokem 1989. Shledávám u řady prokurátorů, že si „vymýšlí“ formální důvody, jak bránit nápravě starých zjevně nespravedlivých rozhodnutí. A žel, někteří soudci jim naslouchají. Přesto se už stovky takových nespravedlností podařilo napravit.“
- „Operatívci a vyšetrovatelia NAKA západ sa tiež zaujímali u obvinených, či a ako sme ich ako obhajcovia navádzali na určitý spôsob výpovede. Operatívci a vyšetrovatelia NAKA západ motivovali obvinených, aby vypovedali plnomocenstvá, či ustanovenia nám obhajcom za prísľub uľahčenia podmienok väzby či za prepustenie z väzby. Obvineným bolo hovorené, že v prípade, že sa nepriznajú, vybaví im na súde trest odňatia slobody v trvaní nad 12 rokov. Vyšetrovatelia predkladali obvineným pripravené výpovede v danej veci i v prípade, že obvinený vypovedal v inej trestnej veci a to tak, že zápisnica o výpovedi bola pripravená tak, že bolo treba iba podpísať.“
- „Primárne sa venujem drogovým trestným činom a domnievam sa, že najmä v prípadoch náhodných záchytov drog dochádza k závažným porušeniam procesných pravidiel pri zásahoch OČTK, ktoré je potom snaha sanovať ešte do obdobia skončenia vyšetrovania nezákonným spôsobom, pričom súd tieto nezákonne získané dôkazy vždy používa na obhajobu väzby čím sa spolupodieľa na vytváraní nátlaku na obvineného.“
- „V rámci dokazovania v trestnom konaní na súde, súd pri dôkazoch od prokurátora vychádza z prezumpcie správnosti (buď obhajoba preukáže 100% opak alebo platia ako boli predložené prokurátorom) a pri dôkazoch od obhajoby vychádza súd z prezumpcie ich nesprávnosti (ak aj už spochybnia tvrdenia v obžalobe, súd namiesto In dubio pro reo sám - ani nie prokurátor, iniciatívne vykonáva ďalšie dokazovanie o 100% správnosti dôkazu obhajoby).“
- „Každé priznanie, ktoré si želá niekto iný ako páchatel deformuje pravdu a spravodlivé konanie. Malo by to byť zakázané.“